Karta pracy

Adam Asnyk *Do młodych*

1. Kto jest adresatem wiersza *Do młodych*?

.....

.....

2. Podaj, jakiej formy gramatycznej używa podmiot liryczny, zwracając się do „młodych". Jak można w związku z tym scharakteryzować postawę osoby mówiącej w stosunku do odbiorców?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Zinterpretuj metafory pojawiające się w utworze.

• *prawdy jasny płomień* – .....

.....

• *nowe, nie odkryte drogi* – .....

.....

• *ołtarze przeszłości* – .....

.....

• *święty ogień* – .....

.....

• *świat, który w ciemność zachodzi* – .....

.....

• *tęcza idealnych snów* – .....

.....

4. Jaki obraz obu epok – romantyzmu i pozytywizmu –rysuje się w wierszu? Uzupełnij tabelę.

Jaki był romantyzm?	**Jacy powinni być pozytywiści?**

***5.** Wskaż cytat będący aluzją do znanego utworu romantycznego i go skomentuj.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*6. Porównaj w tabeli fragmenty trzech wierszy: Mickiewiczowskiej *Ody do młodości* z tekstami *Daremne żale* i *Do młodych* Adama Asnyka.

Adam Mickiewicz *Oda do młodości*

Bez serc, bez ducha, to szkieletów ludy;
Młodości! dodaj mi skrzydła!
Niech nad martwym wzlecę światem
W rajską dziedzinę ułudy:
Kędy zapał tworzy cudy,
Nowości potrząsa kwiatem
I obleka w nadziei złote malowidła.

Niechaj, kogo wiek zamroczy,
Chyląc ku ziemi poradlone czoło,
Takie widzi świata koło,
Jakie tępymi zakreśla oczy.
Młodości! ty nad poziomy
Wylatuj, a okiem słońca
Ludzkości całe ogromy
Przeniknij z końca do końca.
[...]

Razem, młodzi przyjaciele!...
W szczęściu wszystkiego są wszystkich cele;
Jednością silni, rozumni szałem,
Razem, młodzi przyjaciele!...
I ten szczęśliwy, kto padł wśród zawodu,
Jeżeli poległym ciałem
Dał innym szczebel do sławy grodu.
Razem, młodzi przyjaciele!...
[...]

Tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga;
Łam, czego rozum nie złamie:
Młodości! orla twych lotów potęga,
Jako piorun twoje ramię.
[...]
Dalej, bryło, z posad świata!
Nowymi cię pchniemy tory,
Aż opleśniałej zbywszy się kory,
Zielone przypomnisz lata.

[...]
W krajach ludzkości jeszcze noc głucha:
Żywioły chęci jeszcze są w wojnie;
Oto miłość ogniem zionie,
Wyjdzie z zamętu świat ducha:
Młodość go pocznie na swoim łonie,
A przyjaźń w wieczne skojarzy spojnie.

Pryskają nieczułe lody
I przesądy światło ćmiące;
Witaj, jutrzenko swobody,
Zbawienia za tobą słońce!

Adam Asnyk *Daremne żale*

Daremne żale, próżny trud,
Bezsilne złorzeczenia!
Przeżytych kształtów żaden cud
Nie wróci do istnienia.

Świat wam nie odda, idąc wstecz,
Zniknionych mar szeregu:
Nie zdoła ogień ani miecz
Powstrzymać myśli w biegu.

Trzeba z żywymi naprzód iść,
Po życie sięgać nowe,
A nie w uwiędłych laurów liść
Z uporem stroić głowę.

Wy nie cofniecie życia fal!
Nic skargi nie pomogą!
Bezsilne gniewy, próżny żal!
Świat pójdzie swoją drogą.

Adam Asnyk *Do młodych*

Tekst wiersza jest zamieszczony w podręczniku na s. 138

Zagadnienie	**Adam Mickiewicz** ***Oda do młodości***	**Adam Asnyk** ***Daremne żale***	**Adam Asnyk** ***Do młodych***
stosunek do poprzedniej epoki			
ocena nowego pokolenia			

Karta pracy

Adam Asnyk *Sonet*

1. Określ kilkoma epitetami nastrój wiersza.

.....

.....

2. Jaki obraz ukochanej kobiety wyłania się z Sonetu? Dopisz określenia do podanych elementów.

- serce – .....
- usta – .....
- oczy – .....
- dłonie – .....

3.** Porównaj fragment wiersza Adama Mickiewicza *Do z *Sonetem*. Odszukaj podobieństwa łączące oba utwory. Uwzględnij kreację podmiotu lirycznego, nastrój, uczucia, wizerunek kobiety.

Adam Mickiewicz *Do**
Na Alpach w Splügen 1829

Nigdy, więc nigdy z tobą rozstać się nie mogę!
Morzem płyniesz i lądem idziesz za mną w drogę,
Na lodowiskach widzę błyszczące twe ślady
I głos twój słyszę w szumie alpejskiej kaskady,
I włosy mi się jeżą, kiedy się oglądam,
I postać twoję widzieć lękam się i żądam.
[...]
Czy byłabyś szczęśliwsza, gdybyś, moja miła,
Wiernego ci wygnańca przygody dzieliła?
Ach! Ja bym cię za rękę po tych skałach wodził,
Ja bym trudy podróżne piosenkami słodził,
Ja bym pierwszy w ryczące rzucał się strumienie
I pod twą nóżkę z wody dostawał kamienie,
I przeszłaby twa nóżka wodą nie dotknięta,
A całowaniem twoje ogrzałbym rączęta.
Spoczynek by nas czekał pod góralską chatą:
Tam zwleczoną z mych barków okryłbym cię szatą.
A ty byś przy pasterskim usiadłszy płomieniu
Usnęła i zbudziła na moim ramieniu.

.....

.....

.....

.....

4. Napisz w kilku zdaniach, dlaczego *Sonet* Asnyka kontynuuje tradycję romantycznej poezji miłosnej.

.....

.....

.....